

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Syperbvs. Expressus ex Suetonij Caligula, & cæteris. Descriptio XXXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

esse belluas, quibus non satis sit, homines pungeri: nisi Deorum sanguinem lambant. Hic tamen, qui cæteris, ut nequior, ita ingeniosior volebat videri, nonnihil animalculo condonandum esse censebat; rem audaculam fecisse, ceruicem illam roseam appetisse, quis non appeteret: inuolasse, non ut pungeret, sed ut oscularetur. Præclara oratio, sed nulla apud iratos, edictum sit in muscas, totis ædibus exterminantur: creatur inauditus antea magistratus, muscarum præfectus, cui ex officio incumbat, totis ædibus muscas expellere. Quid, cum noster hypobolymæus Alexander nuper se laborare fingeret ophthalmia, bonus ille parasitus hallucinabatur ad fercula, Alexandrinum puerum sibi poculum porrigentem non videbat.

Benè actum eum genere humano, sic turpissimus asætator fame, & siti periisset. Quoties ructantem, aut mingentem Dominum laudauit, quoties agròti saluam linxit, quoties febriculosi vomitum frustis esculentis vinum redolentibus, abundè profusum purcissimo ore exceperit. Paruane ista parua sunt, si quod iter facienti accidit, commemoremus. Ad regis larus equitabat comes indiuiduus, cum cælo intendere se nubes, consecuta repente tonitrua, & conuulsiones: tum ille, venerationis, ut videbatur plenus, conuersus ad Regem: & tu (inquit) proh magne Iupiter, sic tonas? Ad summum constans rumor est, eum aream destinasse, in qua templum ex manubijs adulatorijs est consecraturus: *Domino Deo; nostro*, & si quid amplius voluerit, Iphigeniam habet domi, filiam vnicam, & nubilem, cui virtas imposturus est, & ad noui Dei aram immolaturus.

AMBITIOSVS.

Ex D. Cypriano, epist. 2. l. 1.

Descriptio XXXII.

Quos honores putas esse, quos fasces, quam affluentiam in diuitijs? quam potentiam in castris: in magistratu purpureæ speciem? in Principatu licentiæ potestatem? malorum blandientium virus occultum est, & aridètis nequitiæ facies quidem læta, sed calami aris abstrusa illicebrosa fallacia: inquit quoddam veneni, vbi in lethales succos

dulcedine aspersa callidate fallendi, sapore medicato poculum videtur esse, quod sumitur: vbi eporaueris, pernicietas haustra graffatur: quippe illum vides, qui amictu clariore conspicuus fulgere sibi videtur in purpura, quibus hoc sordibus emit, ut fulgeat? quos arrogantium fastus prius pertulit? quas superbas fores matutinus saluator obsedit? quotiennium contumeliosa vestigia, in clientum cuneis antè præcessit, ut ipsum etiam salutarum comes postmodum pompa pro ederet, obnoxia non homini, sed potestati: neque enim coli moribus meruit ille, sed fastibus: horum denique videas exitus turpes, cum anceps temporum palpator abcessit, cum priuati larus nudum desertor affecla fœdauit, tunc lacerata domus plagæ conscientiam feriunt, tunc rei familiaris exhaustæ damna noscuntur; quibus, redemptus fauor vulgi, & caducis, atq; inanibus votis, popularis aura questita est.

SVPERBVS.

Expressus ex Suetonij Caligulæ,
& cæteris.

Descriptio XXXIII.

Videte, si placet hominem, moriar, ni totus ex fastu, atque arrogantia, & iniquissimo genere superbiæ conflatus est. Hic est, qui Imperium orbis terrarum, suo supercilio, ut Atlante cœlum niti putat: nec iam meminuit, quod homo sit ex argilla, & luto fictus: quinimò, se ex astris lapsum putat, & qui incertos habet parentes in terris, originis suæ principium rē petit è cælo. Cernite, quo se iactat incesu: quibus nos intuetur oculis? qua voce, si modo loquitur omnes præ se contemnit. Anima quertitilis, ut modò depictas, gemmatasq; indutus penulas, manuleatus, & armillatus, in publicum procedat: modò sericatus, & cycladatus obabulet: modò in crepidis, vel cothurnis, modò in specularia caliga, nūnquā loco muliebri prodeat, plerumq; verò aurea barba fulmen tenens, ac fuscinam, aut caduceū, Deorū insignia, sese insolentius ostendet: hic ceteros homines præ se mures, aut mulcas, aut culices esse arbitratur: si quis eū leuissimè populerit, si tetigerit, si minimo verbo se

luspū-

suspiciatus fuerit offensam, non est exorabilis. Si aquam calidam tardius attulerit puer Alexandrinus, tubetur continuo trecentis affligi verberibus. Si crystallum fregerit, ad murenas exclamat. Homines per diem quingentos occidere, idem est apud Bursidem, ac tesseris ludere. Deinde ille ebrius, non tam vino, quam cruore miserorum, exclamat, *Aut Caesarem oportet esse, aut fatuum*. Parum est, cauire in homines, ni compedes oceano iniiciat; iacula immittat in solem; fluuijs plagas inurat; Iouis quotquot sunt simulachra, eadem capite truncari, & suam ceruicem imponi mander? Quoties cum ipso Ioue iurgatur, quoties illi succenset; quoties exilia, & vltimos Gedrosorum tractus minatur: nisi pluat, aut tonet, aut serenum faciat, quando ipse voluerit. Quid quod nuptiarum pompam adornat, & Mineruam, aut Lunam de caelo lapsum iri, in suos amplexus autumat; stultus, qui non videat, se eandem in capite gerere. Quid quod ipse deses, & inbellis, & effeminatus, cum conchis, & margaritis bellum gerit, dein spolia vocat, capitolio, palatioque debita & apparatusissimos triumphos instruit, quasi Phraatem, aut aruiragum ad genua supplices admiserit.

Ad summum, cum se omnium hominum, qui sunt, fuerunt, aut futuri sunt, sapientissimum dicitur, vnum ferme versiculum tenet, quem sapientissime habet in ore;

Sic volo, sic iubeo, sit pro ratione voluntas.

Aut si quos alios nouit, Megabyfia sunt ex tragœdijs dicta, quibus vehementer delectatur, vt, Calcare caelum restat, &c.

A V A R V S D I V E S.

Ex D. Cypriano, epist. 2.
lib. 1.

Descriptio XXXIV.

SED & quos diuites opinaris continuantes saltibus saltus, & de consilio pauperibus exclusis, infinita, ac sine terminis rura latius porrigentes, quibus argenti & auri maximum pondus, & pecuniarum ingentium vel extructi aggeres, vel defossæ strues; hos etiam inter diuitias suas trepidos, cogitationis incertæ sollicitudo discruciat, ne præ-

do vastet, ne percussor infestet, ne inimica cuiusque locupletioris inuidia, calumniarum libris inquietet. Non cibus securò, somnusve contingit; suspirat ille in conuiuio, bibit licet gemmâ: & cum epulis marcidum corpus: thorus mollior alto sinu condiderit, vigilat in pluma, nec intelligit miser, speciosa sibi esse supplicia, auro se teneri alligatum, possideri magis, quam possidere diuitias, atque opes. O detestabilis cœcitas mentium, & cupiditatis insana profunda caligo, cum exonerare se possit, & leuare ponderibus, pergit magis fortunis augentibus incubare, pergit pœnalibus cumulis pertinaciter adhærere: nulla in clientes inde largitio est, cum indigentibus nulla partitio, & pecuniam suam dicunt, quam velut alienam domi clausam sollicito labore custodiunt; ex qua, non amicis, non liberis quicquam, non sibi denique impertunt. Possident ad hoc tantum, ne possidere liceat alteri. O nominum quanta diuersitas: bona appellant, ex quibus nullus illis, nisi ad res malas usus est.

A V A R V S, E T T E N A X.

Expresus ex Theophrasto, Plauto,
& cæteris.

Descriptio XXXV.

SORDIDUM hominem, vel potius portentum hominis, si lubet, intueie; vt vestes habet strictas, casque attritas, & tot interpolatas versicoloribus panniculis; quot sunt in cribro foramina. Cerne, vt loculos habet situ-obditos, clauis ferrugine illitas, oppletas araneis aedes, vt ipse capite est, vtque ad cutem raso, ne sæpius tonsoris opera indigeat: vt domi nudis pedibus obambulat, ne quid interim calcos dererat; citius ex pumice aquam, quam ex eo elicueris beneficium. Agrum quotidie inspicit, an limites eodem loco maneant immoti, ficum de suo horto neminem gustare sinit, neminem per suum fundum transire, aut vllum cadium pomum tollere; ignem in ædibus extinguere iubet, ne quis corroget testula: & si quis fortè vicinorum (vt sæpè fit) cultrum, securim, pistillum, mortarium, aut aliquid simile vtendum rogitet, fures venisse dicet, atque